

Saudi-Arabia: Verge ved ekteskapsinngåelse for muslimske kvinner

- Må muslimske kvinner få tillatelse fra sin verge for å inngå ekteskap i Saudi-Arabia?
- Hvem kan fylle rollen som kvinnens verge?

Verge ved ekteskapsinngåelse

Muslimske kvinner som ønsker å inngå ekteskap i Saudi-Arabia må få tillatelse fra sin verge (*wali*), hvilket i de fleste tilfeller vil si kvinnens far eller en annen nær mannlig slektning. Dette har lenge vært praksis i Saudi-Arabia, men ble i 2022 eksplisitt slått fast da landet fikk sin første personstatuslov. Menn må ikke ha tillatelse fra en verge for å inngå ekteskap (نظام الأحوال الشخصية) [Personstatusloven] 2022, artikkel 13; Amnesty International 2023, s. 4; HRW 2023).

Denne responsen beskriver kort situasjon frem til personstatusloven ble innført i 2022, for så å se på bestemmelsene i selve loven, herunder hvem som ifølge loven kan inneha rollen som en kvinnes verge i ulike situasjoner. Responsen dekker vel å merke kun ekteskapsinngåelse for muslimske kvinner i Saudi-Arabia.

Verge ved ekteskapsinngåelse i islamsk lov

Kvinner må tradisjonelt ha en verge ved ekteskapsinngåelse innen islam, og vergen kan inngå ekteskap på kvinnens vegne (Vogt 2022). Tove Stang Dahl skriver at sunniislamske lovskoler, foruten Hanafi-skolen, alle krever at kvinnen har en verge, som vil måtte medvirke under ekteskapsinngåelsen. Hvilken form denne medvirkning tar vil kunne variere. Lovskolene er samtidig klare på at kvinnen selv må gi sitt samtykke for at ekteskapet skal anses som gyldig (Dahl 1992, s. 63–64).

Praksis frem til 2022

Saudi-Arabia hadde frem til 2022 ikke en kodifisert personstatuslov. Slike spørsmål ble i stedet avgjort av individuelle dommere, basert på deres tolkning av Hanbali-skolen, som følges i landet. Kvinnerettsorganisasjonen Musawah beskrev praksisen på følgende måte i en rapport fra 2018 (Musawah 2018, s. 5):

Saudi Arabia is the only country in the Gulf region which does not have a codified personal status law. Family affairs in Saudi Arabia are governed by judicial rulings on a case-by-case basis, where judges have wide discretion to interpret and apply Islamic rulings. In personal status disputes, individual judges apply their interpretations of Islamic law according to the Hanbali school of jurisprudence (fiqh).

Dette betød, ifølge Human Rights Watch, at kvinner i praksis måtte få tillatelse fra sin verge for å kunne inngå ekteskap (HRW 2023).

Personstatusloven av 2022

På kvinnedagen 8. mars 2022 kunngjorde saudiarabiske myndigheter en ny personstatuslov, som for første gang kodifiserte bestemmelser og praksis knyttet til blant annet ekteskapsinngåelse. Loven trådte i kraft 18. juni 2022 (HRW 2023; Polok & Abbasi 2024).

I artikkel 13 og 15 av loven kommer det frem at kvinners verge tar del i ekteskapsinngåelsen og gifter bort kvinnen, og at kvinner således må ha tillatelse fra sin verge for å inngå ekteskap. Det fremgår videre av artikkel 14 at kvinnen og mannen må være skikket for hverandre for å kunne inngå ekteskapet, herunder at de er religiøst skikket (at begge anses som muslimer). I samme artikkel går det frem at kvinnens verge, samt andre nære mannlige slektninger, kan motsette seg ekteskapet dersom de mener dette ikke er tilfellet (نظام الأحوال الشخصية) [Personstatusloven] 2022; HRW 2023).

Lovens artikkel 20 åpner for at kvinnen kan be retten overstyre vergen dersom vergen motsetter seg et ekteskap hun ønsker å inngå, så fremt ekteskapet er passende. Retten vil da kunne utnevne en ny verge slik at ekteskapet kan inngås (نظام الأحوال الشخصية) [Personstatusloven] 2022). Mens enkelte observatører peker på at dette kan gi kvinner noe mer autonomi ved ekteskapsinngåelse (Polok & Abbasi 2024), viser HRW til at dette neppe vil være tilfellet i praksis, fordi saudiarabiske dommere tidligere har lagt større vekt på en verges mening enn på kvinnens (HRW 2023).

Loven slår i artikkel 17 klart fast at kvinnen må gi sitt samtykke for at ekteskapet skal være gyldig (نظام الأحوال الشخصية) [Personstatusloven] 2022).

Hvem kan være kvinnens verge?

Loven slår fast hvem som kan være en kvinnes verge, og frem til en kvinne gifter seg vil dette vanligvis være hennes far. Under enkelte omstendigheter vil det imidlertid være slik at en annen mannlige slektning inntar denne rollen, og loven angir hvilke familiemedlemmer dette kan være, og i hvilken rekkefølge. Dette vil være tilfellet dersom far er død eller fraværende, eller dersom retten griper inn og utnevner en annen verge.

Artikkel 18 av personstatusloven slår fast at en kvinnes verge må være en mann av myndig alder, tilhørende samme religion som kvinnen (islam) og vedkommende må være tilregnelig. Dersom en kvinnes verge ikke møter disse kriteriene, vil retten kunne utnevne en ny verge på kvinnens forespørsel.

Artikkel 19 slår fast at dersom kvinnens verge ikke kan ta del i ekteskapsinngåelsen eller ikke kan nås, vil retten utnevne en ny verge på kvinnens forespørsel.

Lovens artikkel 17 angir hvilke mannlige slektninger som kan være en kvinnes verge, og rekkefølgen på disse. Dersom retten skal utnevne en ny verge etter bestemmelsene i artikkel 18, 19 og 20 vil det skje i tråd med denne rekkefølgen. Artikkelen slår fast at en kvinnes far i utgangspunktet er hennes verge frem til hun gifter seg. Deretter oppgis i rekkefølge andre mannlige slektninger som kan innta denne rollen. Til slutt i denne oppramsingen vises det til at en dommer i retten kan fylle denne rollen, presumptivt gitt at ingen av de mannlige slektningene som er angitt er tilgjengelige eller oppfyller lovens vilkår (نظام الأحوال الشخصية) [Personstatusloven] 2022).

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

Amnesty International (2023, 8. mars). *Saudi Arabia: New personal status law codifies discrimination against women*. London: Amnesty International. Tilgjengelig fra <https://www.amnesty.org/en/documents/mde23/6431/2023/en/> [lastet ned 16. oktober 2025].

Dahl, Tove Stang (1992). *Den muslimske familie. En undersøkelse av kvinners rett i islam*. Oslo: Universitetsforlaget. Tilgjengelig fra

<https://www.nb.no/items/b6e24feae362d720e34cd3c33866863d?page=3&searchText=den%20muslimske%20familie> [lastet ned 17. januar 2023].

HRW, dvs. Human Rights Watch (2023, 8. mars). *Saudi Arabia: Law Enshrines Male Guardianship*. Beirut: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2023/03/08/saudi-arabia-law-enshrines-male-guardianship> [lastet ned 15. oktober 2025].

Musawah (2018, februar). *Thematic Report on Muslim Family Law and Muslim Women's Rights in Saudi Arabia*. Kuala Lumpur: Musawah. Tilgjengelig fra <https://www.musawah.org/wp-content/uploads/2019/02/Saudi-Arabia-Thematic-Report-2018-CEDAW69.pdf> [lastet ned 15. oktober 2025].

Polok, Beata & Abbasi, Zubair (2024, 22. mai). Women's rights and the new Personal Status Law in Saudi Arabia. *LSE Religion and Global Society*. Tilgjengelig fra <https://blogs.lse.ac.uk/religionglobalsociety/2024/05/womens-rights-and-the-new-personal-status-law-in-saudi-arabia/> [lastet ned 15. oktober].

Vogt, K. (sist oppdatert 31. august 2022). *Bryllup – islam*. Oslo: Store norske leksikon. Tilgjengelig fra https://snl.no/bryllup_-_islam [lastet ned 25. april 2023].

مرسوم ملكي رقم (م/73) وتاريخ 6/8/1443 هـ [Personstatusloven] (2022). *Kongelig dekret nr. 73/M av 9. mars 2022*. Tilgjengelig fra <https://laws.boe.gov.sa/BoeLaws/Laws/LawDetails/4d72d829-947b-45d5-b9b5-ae5800d6bac2/1> [lastet ned 17. mars 2025].

© Landinfo 2025

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.